

Innst. S. nr. 78

(1999-2000)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 82/99 av 25. juni 1999 om endring av EØS-avtalens protokoll 37 og vedlegg X til EØS-avtalen om audiovisuelle tjenester

St.prp. nr. 96 (1998-1999)

Til Stortinget

Sammendrag

Bakgrunn

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 82/99 av 25. juni 1999 ble europaparlaments- og rådsdirektiv 97/36/EF om endring av rådsdirektiv 89/552/EØF om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemslandene, tatt inn i EØS-avtalen. Endringsdirektivet vil inngå i avtalens vedlegg X om audiovisuelle tjenester. Beslutningen innebærer også en utvidelse av protokoll 37 til å omfatte kontaktutvalget for fjernsynsvirksomhet. Ettersom gjennomføring i norsk rett krever lovendring, ble EØS-komiteens beslutning fattet med forbehold om Stortingets samtykke, i samsvar med Grunnlovens § 26 annet ledd og EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1. EFTA-statene skal innen seks måneder fra tidspunktet for beslutningen bekrefte overfor de øvrige EØS-land at de forfatningsmessige krav er oppfylt, dvs. for Norges del at Stortingets godkjenning er innhentet. Fristen for gjennomføring av direktivet i norsk rett er den samme.

Nærmere om direktivet

Direktivet har som formål å muliggjøre fri bevegelse for fjernsynssendinger. Direktivet inneholder minimumsregler, og den enkelte EØS-stat vil fortsatt ha adgang til å fastsette nærmere eller strengere regler innenfor sitt jurisdiksjonsområde på de områder som omfattes av direktivet.

Det innføres blant annet endringer av definisjonene av fjernsynsselskap, telekjøp og reklame. Ordningen med europeiske programkvoter justeres i mindre grad. Fjernsynsselskap defineres som fysisk eller juridisk person som har redaksjonelt ansvar for sammensetningen av tilbudet av fjernsynsprogrammer, og som sender dem eller som lar en tredjemann sende dem. Definisjonen av reklame endres til også å gjelde meddelelser som har til formål å fremme egen virksomhet. Telekjøp defineres som kringkasting av direkte tilbud

til seerne med henblikk på levering av varer og tjenester mot betaling.

Direktivet innfører en ny bestemmelse om rett til å treffe nasjonale tiltak der noen har enerett til viktige begivenheter av vesentlig samfunnsmessig betydning. Formålet er å sikre seerne anledning til å følge begivenhetene uten ekstra kostnad og på kanaler med høy dekningsgrad.

For foretak med hovedvirksomhet innen tobakksvirksomhet vil det fortsatt være forbud mot å sponse kringkastingsprogram. Legemiddelforetak vil kunne sponse fjernsynsprogram dersom foretaket ikke identifiseres ved reseptpliktige legemidler eller reseptpliktig medisinsk behandling, uavhengig av om foretaket har det som sin hovedvirksomhet eller ikke.

Regelverket for beskyttelse av mindreårige utvides ved direktivet. Medlemsstatene skal påse at fjernsynsselskapene merker ukodete sendinger med akustisk advarsel før sending eller med markering av visuelt symbol gjennom hele programmet der programmet kan skade mindreåriges fysiske, psykiske og moralske utvikling.

Medlemsstatene pålegges å gi direkte berørte tredjepersoner, herunder borgere i andre medlemsstater, en klagerett på nasjonale bestemmelser fastsatt ved gjennomføringen av direktiv 89/552/EØF og endret ved dette direktiv.

Det opprettes et kontaktutvalg som skal bidra til tilpasning og effektiv gjennomføring av direktivet. Gjennom EØS-komiteens beslutning utvides protokoll 37 til å omfatte kontaktutvalget for fjernsynsvirksomhet slik at Norge er sikret deltagelse i utvalget. Utvalget skal bl.a. fungere som et forum for diskusjon og utveksling av synspunkter.

Forholdet til norsk rett

Lov om kringkasting av 4. desember 1992 nr. 127 må endres for å være i samsvar med direktivets bestemmelser. Det vises til Ot. prp. nr. 2 (1999-2000) Om lov

om endringer i lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til departementets forslag om godkjenning av de endringer som gjøres i vedlegg X til EØS-avtalen om audiovisuelle tjenester. Det vises i den sammenheng til Ot.prp. nr. 2 (1999-2000) om endringer i kringkastingsloven som kommer som en konsekvens av dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er meget kritiske til en del av de detaljene som direktivet omhandler og som blir pålagt medlemslandene. Etter disse medlemmers oppfatning er en del av innholdet i direktivet av en unødvendig detaljgrad og dette på områder hvor det, etter disse medlemmers oppfatning, ikke er behov for like standarder mellom landene. Store deler av direktivet er av en slik karakter at landene selv burde stå fritt til å regulere disse forhold. Som eksempel på dette vil disse medlemmer vise til lovens § 3-1 om reklame, og da spesielt reglene om egenreklame. Disse medlemmer mener dessuten at reglene om egenreklame er av unødvendig detaljgrad og regler som vil få store konsekvenser for de reklamefinansierte kanalene.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å reforhandle reglene om egenreklame for kringkastingsselskaper, jf. Direktivets artikkel 19 A."

Disse medlemmer er også imot at det skal innføres regler for hvor mye tid reklamesendinger kan ta av den totale sendetid pr. dag. Etter disse medlemmer oppfatning bør det være opp til hvert enkelt selskap å vurdere hvor mye reklame det ønsker å sende.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å reforhandle direktivets regler om maksimumstiden for reklamesendinger pr. dag, jf. Direktivets artikkel 18."

Disse medlemmer synes videre det er beklagelig at EØS avtalen blir brukt til å hindre en bransje i å utvikle seg i tråd med markedets ønsker og behov. Disse medlemmer mener at Norge bør arbeide imot unødvendig detaljstyring, og heller bidra til å sikre et ytre regelverk som kan sikre en effektiv konkurranse.

Disse medlemmer ser behovet for at enkelte begivenheter gjøres tilgjengelige for allmennheten, og mener derfor at internasjonale regler er nødvendige for å sikre dette. Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at man må være meget forsiktige med å innlemme for mange begivenheter i disse reglene fordi det kan være stor uenighet om hva som skal anses som en viktig begivenhet. Disse medlemmer er i utgangspunktet skeptiske til regler som undergraver den styringsretten som arrangørene selv må ha over sine egne arrangementer, herunder å oppnå markedspris for egne rettigheter. Disse medlemmer mener derfor at Norge i størst mulig grad må bidra til at rettighetshavere kan selge sine rettigheter til markedspris.

Utenrikskomiteens merknader

Utenrikskomiteen har i brev av 9. desember 1999 meddelt at komiteen ikke har merknader til utkast til innstilling.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget samtykker til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 82/99 av 25. juni 1999 om endring av EØS-avtalens protokoll 37 og vedlegg X til EØS-avtalen om audiovisuelle tjenester, jf. St.prp. nr. 96 (1998-1999).

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 9. desember 1999

Ågot Valle
fung. leder

Jon Olav Alstad
ordfører

Grethe G. Fossum
sekretær